

Vragen gesteld door de leden der Kamer, met de daarop door de regering gegeven antwoorden

3548

Vragen van het lid **De Groot** (D66) aan de Minister van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit over *het bericht «Experts: «Megaslachterij Vion zou gesloten moeten worden»»* (ingezonden 4 juni 2020).

Antwoord van Minister **De Jonge** (Volksgezondheid, Welzijn en Sport), mede namens de Minister van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit (ontvangen 17 juli 2020).

Vraag 1

Bent u bekend met het bericht «Experts: «Megaslachterij Vion zou gesloten moeten worden»»?¹

Antwoord 1

Ja.

Vraag 2

Hoe beoordeelt u de uitspraak van deskundigen dat het «merkwaardig en onverstandig» is dat de grootste slachterij van Nederland, die van Vion in Boxtel, openblijft?

Antwoord 2

Het is aan de voorzitter van de veiligheidsregio in het kader van infectieziektenbestrijding om per geval de meest geëigende (beheers)maatregelen te nemen. Dat betekent in de praktijk dat op basis van de geconstateerde situatie in enkele gevallen besloten is een bedrijf tijdelijk stil te leggen, terwijl dat in andere gevallen niet als noodzakelijk werd beoordeeld. In alle gevallen was het belang van de volksgezondheid leidend. De voorzitter van de veiligheidsregio wordt hierover geadviseerd door de GGD. Daarbij wordt ook informatie gebruikt van de rijksinspecties en van het bedrijf zelf.

Vraag 3

Hoe is te verklaren dat bij het slachthuis in Boxtel één op de zes medewerkers besmet bleek te zijn met het coronavirus?

¹ BD, 4 juni 2020, Experts: «Megaslachterij Vion zou gesloten moeten worden»: <https://www.bd.nl/binnenland/experts-megaslachterij-vion-zou-gesloten-moeten-wordsen-a2023b15/>

Antwoord 3

Uit het bron- en contactonderzoek bij de verschillende slachthuizen, waaronder het slachthuis in Boxtel, is gebleken dat er twee zaken mogelijk een rol spelen, namelijk de wijze van huisvesting en het vervoer van arbeidsmigranten, en de specifieke arbeidsomstandigheden in de slachterijen. De achterliggende verklaring is echter nog niet wetenschappelijk aangetoond. Het gaat dus om vermoedens.

Vraag 4

Hoe beoordeelt u de twijfels van de experts over de aanpak binnen de slachthuizen om het coronavirus te bestrijden die zich focust op mensen met klachten naar de GGD sturen?

Antwoord 4

Deze twijfels zijn voor rekening van de genoemde experts. De focus van de aanpak binnen de slachthuizen is breder dan alleen mensen met klachten door de GGD laten testen. Het betreft een heel pakket van maatregelen, zoals het aanscherpen, implementeren en naleven van de bedrijfsprotocollen. Onderdeel daarvan is dat medewerkers met klachten zich laten testen. Bij een aantal slachthuizen is breder getest op basis van onderzoek.

Vraag 5

Hoe voorkomt u dat mensen die graag doorwerken en klachten hebben deze geheim houden?

Antwoord 5

De Minister van LNV heeft de brancheorganisaties gewezen op het advies van de GGD om dagelijks gezondheidschecks uit te voeren bij de poort. Hierbij moet rekening worden gehouden met de mogelijke taalbarrière door bijvoorbeeld een tolk in te schakelen of formulieren in de eigen taal te verstrekken. Het is inderdaad niet wenselijk dat werknemers doorwerken terwijl zij klachten hebben. Daarom is er in geval van ziekte een vangnet. Als de werknemers aan de voorwaarden voldoen is er bij ziekte, ook als gevolg van corona, recht op loondoorbetaling of op een uitkering op grond van de Ziektewet. Daarnaast hebben de brancheorganisaties van de slachthuizen aangegeven dat bedrijven hun werknemers doorbetalen betalen, ook degene die via een uitzendbureau aan het werk zijn en ook in geval van quarantaine in geval er geen sprake is van besmetting.

Vraag 6

Hoe zorgt u ervoor dat medewerkers van slachthuizen elkaar niet onbewust besmetten, gezien niet elke patiënt duidelijke symptomen heeft?

Antwoord 6

Het is de verantwoordelijkheid van de werkgever om te zorgen voor gezonde en veilige arbeidsomstandigheden op de werkvloer. Zowel de werkgever als de werknemer wordt geacht te voldoen aan de Arbeidsomstandighedenwet en de richtlijnen van het RIVM op te volgen. Zo nodig kan de Inspectie SZW handhaven als de Arbeidsomstandighedenwet niet wordt nageleefd. Zoals eerder aangegeven heeft de NVWA in een brief van 23 maart 2020 aan slachterijen opgeroepen tot het opstellen van protocollen waarin is opgenomen hoe bedrijven ervoor zorgen dat de RIVM-richtlijnen worden nageleefd. Per brief van 23 mei 2020 heeft de NVWA samen met de Inspectie SZW slachterijen nogmaals nadrukkelijk gewezen op hun verantwoordelijkheid om het werk conform de RIVM-richtlijnen uit te voeren. Voor de protocollen geldt dat in veel gevallen per sector door de brancheorganisaties een protocol wordt opgesteld. Een door sectoren vastgesteld protocol is geen vervanging van de geldende wet- en regelgeving. Dit betekent dat een protocol geen vervanging is van Arbowetgeving; die blijft onverminderd geldig. Sectoren worden aanbevolen om na vaststelling van het protocol de Arbo-onderdelen uit het protocol te laten doorwerken in de bestaande Arbo-systematiek. Concreet betekent dit de Arbocatalogus op branche- of sectorniveau en aanvulling van de Risico- Inventarisatie- en Evaluatie (RI&E) op het nieuwe arbeidsrisico COVID-19.

Vraag 7

Kunt u toelichten of u het met de uitspraak in het artikel eens bent dat door de bedrijven open te houden de bestrijding van het virus wordt bemoeilijkt?

Antwoord 7

Het is in het kader van de infectieziektenbestrijding uiteindelijk aan de voorzitter van de veiligheidsregio om per geval de meest geëigende (beheers)maatregelen te nemen. Dat betekent in de praktijk dat in enkele gevallen besloten is een bedrijf tijdelijk stil te leggen terwijl dat in andere gevallen niet als noodzakelijk werd beoordeeld. In alle gevallen was het belang van de volksgezondheid leidend.

Vraag 8

Hoe beoordeelt u de twijfels van vakbond FNV over het besluit om de ene slachterij te sluiten, terwijl de ander doordraait?

Antwoord 8

Deze twijfels zijn voor rekening van de vakbond FNV. Ik verwijs u naar het antwoord op vraag 2.

Vraag 9 en 10

Hoe is het mogelijk dat de vragensteller nog steeds signalen ontvangt over werknemers die momenteel werkzaam zijn in slachthuizen, maar wel besmet zijn met het virus?

Hoe is het mogelijk dat de vragensteller nog steeds signalen ontvangt dat werknemers zich niet houden aan de 1,5 meter afstand, zelfs wanneer zij besmet zijn met het virus?

Antwoord 9 en 10

Mensen die ziek zijn moeten thuisblijven en kunnen zich net als de rest van de bevolking bij klachten laten testen. Ik heb de GGD-en en veiligheidsregio's gevraagd om risicogericht en gefaseerd te testen in slachthuizen. Signalen van bedrijven zelf, rijksinspecties of bedrijfsartsen zijn hierbij belangrijke input.

Zoals aangegeven in antwoorden van 20 mei jl. op vragen van het lid Ouwehand (2020Z08230) heeft de NVWA vooruitlopend op de uitkomsten van het arbeidshygiënisch onderzoek besloten om vanaf 11 mei jl. alle dierenartsen op slachthuizen de beschikking te laten hebben over mondkmaskers. Naar aanleiding van dit onderzoek worden aanvullend persoonlijke beschermingsmiddelen gebruikt in die situaties waarin het niet mogelijk is om 1,5 afstand te houden. De NVWA kan het slachtproces stilleggen als de medewerkers van de NVWA of de officiële assistenten van KDS de werkzaamheden niet veilig kunnen uitvoeren. Verder is op 8 juni jl. de Inspectie SZW gestart met het project «inspecties slachterijen – corona» en zal zij de komende weken een aantal voorgeselecteerde slachthuizen inspecteren, zowel roodvlees als pluimvee. Deze inspecties hebben zowel een AMF- (arbeidsmarktfraude) als een Arbo-insteek.

Vraag 11

Hoe beoordeelt u signalen dat de BV Kwaliteitskeuring Dierlijke Sector (KDS) en de Nederlandse Voedsel- en Warenautoriteit (NVWA) personeel laten werken die eigenlijk in quarantaine moeten zitten en een arbeidsverbod hebben?

Antwoord 11

Medewerkers van de NVWA en KDS die positief getest zijn op corona en medewerkers die klachten hebben, blijven conform de adviezen van het RIVM thuis en worden niet ingezet voor werkzaamheden op bedrijven.

Vraag 12

Bent u het ermee eens dat dit zeer onwenselijk is? Zo ja, bent u bereid slachthuizen te sluiten?

Antwoord 12

Ja, als dat aan de orde is, is dat uitermate onwenselijk. Een medewerker van de NVWA kan het werk staken als hij of zij de situatie niet veilig acht voor zichzelf. Ook kan direct een melding gedaan worden bij de Inspectie SZW die controleert op gezond en veilig werken. Zo nodig kan de Inspectie SZW handhaven als de Arbeidsomstandighedenwet niet wordt nageleefd.

Vraag 13

Bent u bereid een fokverbod in te stellen, om te voorkomen dat stallen vol raken?

Antwoord 13

Een fokverbod is geen proportionele maatregel, omdat het niet effectief is om korte termijn knelpunten in de capaciteit van slachterijen op te lossen. Vanwege de lengte van de draagtijd en de zoog- en mestperiode heeft een fokverbod in bijvoorbeeld de varkenshouderij pas over circa 10 maanden effect op het aantal slachtrijpe dieren. Overigens heb ik, zoals ik in antwoord op Kamervragen van de Partij voor de Dieren op 28 april jl. heb aangegeven, onder de huidige omstandigheden geen wettelijke mogelijkheden om, behalve als crisismaatregel ter voorkoming van verspreiding van SARS-CoV-2 onder nertsen, aan andere dierlijke sectoren verplichte productiebeperkende maatregelen zoals een fokbeperking op te leggen. Mededingingsregels staan niet toe dat branche- en producentenorganisaties hun leden een bindend advies geven over beperking van de productie.

Vraag 14

Kunt u deze vragen beantwoorden voor het debat over onderzoeksresultaten over COVID-19 bij nertsen?

Antwoord 14

Ik heb mij ingespannen om deze vragen zo spoedig mogelijk te beantwoorden.

Vraag 15

Kunt u de schriftelijke vragen van 14 mei 2020 (2020Z08674) over de berichten «Vleessector vindt kritiek op hygiëne in coronatijden niet terecht» en «Schouder aan schouder aan de lopende band: slachterijen willen coronatests» beantwoorden voor het debat over onderzoeksresultaten over COVID-19 bij nertsen?

Antwoord 15

Ik heb mij ingespannen om deze vragen zo spoedig mogelijk te beantwoorden.